

שומיט בלוגיה

ג'ונגל הסייליקון

שומיט בלוגיה

ג'ונגל הסיליקון

מאנגלית: ליאת פלן-לברטובסקי
עריכה וייעוץ למהדורה העברית: אוהד רוזן

Shumeet Baluja
The Silicon Jungle

תרגום: ליאת פלן-לברטובסקי
עריכה וייעוץ למהדורה העברית: אוהד רוזן
הגהה: דבורה לברטובסקי
עימוד ועיצוב גרפי: תמי טרכט
עיצוב עטיפה: DVIVO design
הדפסה: טופספרינט בע"מ

© כל הזכויות בעברית שמורות להוצאת אחלמה, 2013

achlama-publishing.co.il
The Silicon Jungle by Shumeet Baluja
Copyright © 2011 Princeton University Press

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או אמצעי אלקטרוני, אופטי, מכני או אחר את החומר הכלול בספר זה. כל שימוש מסחרי בחומר הכלול בספר ללא רשות מפורשת בכתב מהמוציא לאור בהחלט.

מסת"ב 978-965-91796-1-9 ISBN
נדפס בישראל 2013 printed in Israel

השמות, החברות והמספרים אינם אמיתיים. אל דאגה.

“כל דבר שאנו רואים בטבע קשור למשהו אחר המצוי לפניו, לידו,
מתחתיו ומאחוריו.”

יוהאן וולפגנג פון גתה

תוכן העניינים

11.....	הקדמה
15.....	פרולוג – סוף
17.....	צמידי רגל
25.....	אנתרופולוגית במבחן
28.....	סיסמת פתיחה
35.....	מגע ראשוני
44.....	עדכון
46.....	סיום משוער: ארבע לפנות בוקר
51.....	38 מחטים בערמת שחת
58.....	הכרות
67.....	מצא מין את מינו
73.....	לשון המעטה
82.....	אופוריה וגלולות הרזיה
92.....	לחיי ימים טובים יותר
98.....	מרתון
105.....	חייו ונשמתו של מתמחה
110.....	מצלמות נסתרות
115.....	פרקים
118.....	אוכל ושעשועים
127.....	משתתפים
133.....	ראוי לפרסום
139.....	סבלנות
143.....	גידול מואץ

147.....	בתים קטנים ורודים
152.....	אמת, שקרים ואלגוריתמים
160.....	רועה חתולים
164.....	הכל אודות ג'ני
170.....	חלומות פז
175.....	הזיות וארכיטיפים
183.....	לקיים יותר
188.....	ארבע שיחות חורצות גורלות
195.....	הכרת תודה
202.....	טיול לילי
208.....	שליטה
216.....	שאלה של קביעות
221.....	מנה ראשונה
227.....	אפקט היורי
235.....	תה פושר
241.....	פרפרים
247.....	קשרים
252.....	התנגשות
261.....	שליטה עצמית
264.....	ספקות פנימיים
274.....	פנים מול פנים
279.....	יסודות
285.....	דרך חד-סטריית
288.....	החברים של סבסטיין
297.....	משפצרים

תוכן העניינים

309.....	גשם של צרות
314.....	פעילות לב
321.....	דברים שעשיתי בקיץ הזה
329.....	משרה מלאה
333.....	למען אדם
337.....	אמונה
340.....	הוא והיא
348.....	ניתוק מגע
355.....	סאהים
359.....	אפילוג – התחלה
363.....	תודות
365.....	למידע נוסף
367.....	מראי מקום

הקדמה

באחד הראיונות נשאלתי מהן האנקדוטות והמגמות המעניינות ביותר שגילינו בעזרת השיטות שפיתחנו לכריית מידע וניתוח פרופילי משתמש. למרבה המזל, למרות שכמות הנתונים שעמדה לרשותנו באותה תקופה היתה עלובה למדי, נחשפנו למידע מעניין ועצום בהיקפו שיכולנו להפיק ממנו תועלת רבה. הגילויים שלנו אודות הרגלי הגלישה של משתמשי המחשב היו תמיד משעשעים, לפעמים מעוררי כבוד ומדי פעם – מפחידים. בנוסף, חשיפת הממצאים היתה חוויה מעשירה בפני עצמה, שהורכבה ממינונים זהים של טכנולוגיה, אינטואיציה ומאגיה שחורה. אין ספק שהיו שם נושאים רבים לשיחה. עד לאותה נקודה, הראיון התקדם יפה.

בהמשך נשאלתי מה היה קורה אילו כל המידע שאספנו אודות המשתמשים שלנו היה דולף בטעות ונופל לידיים הלא-נכונות. שתיקה. עידן האינטרנט רק התחיל והכל התקדם במהירות רבה מדי. למי היה זמן לחשוב על דברים כאלה?

כמעט עשר שנים לאחר מכן, אנחנו עדיין שואלים אותן שאלות ומחפשים אחר תשובות. כיום, חברות מסחריות עוקבות אחר פעולותינו כדבר שבשגרה ומתעדות את קניותינו ברשתות השיווק, בקניונים ובאמצעות המחשב הביתי. אנחנו סומכים עליהן מכיוון שהן מעניקות לנו תחושת בטחון ונוחות, וגם בשל העובדה שחוסר האמון בהן ידרוש מאתנו מאמץ רב מדי. אולם, מפיסות המידע השולי-לכאורה שאנחנו מפזרים סביבנו בקלות רבה כל כך מדי יום ניתן להרכיב פאזל עשיר שחושף את הרגלינו, מטרותינו ותשוקותינו הסודיות ומגלה עלינו הרבה יותר ממה שהיינו מעזים לחלוק אפילו עם חברינו הטובים ביותר.

בעולם שאחרי פיגועי ה-11 בספטמבר, אולי אין זה מפתיע שאנחנו מוכנים לשקול מחדש עד כמה אנחנו מסכימים לוותר על פרטיותנו. חשוב

שנזכיר לעצמנו שהטכנולוגיה, קווי המדיניות וההיקף העצום של הפרטים האישיים שנאספים אודותינו – כולם חדשים. זה עוצר נשימה. זה לא צפוי. עבור כולנו – הנעקבים והעוקבים כאחד – זו ארץ לא נודעת, פשוטו כמשמעו. כדי להתמודד עם המצב הזה, חלק מהארגונים אימצו או פיתחו מדיניות שתקבע מה ייעשה עם כל שפע המידע הזה ולמי תהיה גישה אליו. אולם, מעטים הם הארגונים שיכולים לנטר את תהליך הרכבת הפאזל האישי שלנו ולקבוע מהם החלקים הבודדים מחיינו שיורכבו יחד ויחשפו את הפרטים הרגישים ביותר של אישיותנו. החלטות כאלו מתקבלות, בדרך כלל, על ידי עובדים צעירים ולא מנוסים. בסופו של דבר, אנחנו חייבים לסמוך על כל אחד מהאנשים שמרכיבים את החברות שאנחנו בוטחים בהן מבלי משים – אנחנו חייבים להאמין שיהיו להם החכמה והאומץ להגיע להחלטות הנכונות בנושאים שלא היו קיימים לפני שנים ספורות בלבד.

ג'ונגל הסיליקון בוחן את מה שקורה כאשר משלבים אינטליגנציה גבוהה, חוסר בשלות והתלהבות בלתי מסויגת עם גישה חופשית למחשבותינו ולמעשינו הפרטיים ביותר. האידיאליזם העיוור של סטיבן, המתמחה חסר הניסיון, ורצונו הבלתי מתפשר להרשים את סביבתו השכיחו ממנו את ההשלכות החמורות של מעשיו וסימנו אותו כמטרה נוחה עבור אלה שהיו מוכנים לנצל את תמימותו. העלילה מתרחשת בחברת אינטרנט ענקית, הממוקמת בעמק הסיליקון. מקום העלילה נבחר לא רק בזכות הזרם הקבוע של חידושים טכנולוגיים שמגיעים מאזור זה, אלא גם בגלל המרוץ המטורף להשגת תהילת נצח מדעית, או את "הדבר הגדול הבא", וכמובן, בשל מאגרי המידע העצומים המצויים שם.

רבים שאלו אותי עד כמה הספר הזה אמיתי. ובכן, הספר הזה הוא פרי דמיוני. האירועים המתוארים בעלילה לא קרו במציאות. לעומת זאת, האמצעים הטכנולוגיים והמדעיים המוזכרים בו מעוגנים במציאות. הדמויות הן פרי דמיוני. הפיתויים שעומדים בפניהן – אמיתיים.

הקדמה

הטיעונים שמצדיקים את הפלישה לפרטיותם של אנשים – דמיוניים. היכולת, החכמה והכלים הממוחשבים לעשות זאת – אמיתיים. חשוב לי להדגיש כי לגבי השאלה האם החברות שמתוארות בספר אמיתיות והאם חברה אחת אכן מחזיקה במידע רב כל כך שמאפשר לה לעשות את מה שמתואר בספר, תשובתי ברורה ביותר: החברות אינן אמיתיות. למיטב ידיעתי, אין חברה אחת שמחזיקה בכמות המידע העצומה המתוארת בספר.

בדומה לתעשיית הבשר האמריקאית שתוארה בספרו של אפטון סינקלייר, *הג'ונגל*, תעשייה חדשה המתפתחת במהירות נחשפת כאן, לשיפוטכם. מי שיציץ מאחורי המדרון החלקלק של ההטבות והשירותים המוצעים לנו ברשת, שאותם אנחנו נוטים לקחת כמובן מאליו, יגלה קונפליקט עמוק בין רמת האינטליגנציה של המדענים והחידושים העדכניים שהם מפיקים לבין המגבלות והחולשות האנושיות של האנשים העוסקים בטכנולוגיה החדשה מדי יום, צורכים אותה ובוטחים בה. אני מקווה שהתגליות והאמצעים המדעיים המתוארים בספר ירתקו אתכם. התובנות המתקבלות בעקבות יוזמות רחבות היקף בתחום כריית המידע מאפשרות לנו להבין טוב יותר אנשים וקבוצות, מה שלא ניתן היה לעשות לפני מספר שנים. אופן השימוש ביכולת החדשה הזו הוא זה שעלול להוות כר נרחב לבעיות.

יתכן שכל זה מוביל אותנו למסקנה שהיתה, למעשה, ידועה לנו מזה זמן רב: האמצעים הטכנולוגיים או היכולות החדשות אינם "טובים" או רעים". מה ש"טוב" או "רע" הוא מה שאנחנו מחליטים לעשות איתם. החידושים המדעיים והטכנולוגיים ימשיכו להתפתח. זהו תהליך שחייב להתרחש. מפתחי הטכנולוגיות החדשות הם אלה שצריכים להאיר את עינינו, לא רק לגבי השימושים האפשריים בחידושים הטכנולוגיים הזמינים לנו, מופלאים ומרגשים ככל שיהיו, אלא גם לגבי המגבלות והסכנות הנלוות להם.

ג'ונגל הסיליקון |

מעטים הם המקומות בעולם שמשמשים בטכנולוגיה בצורה יעילה, ישירה וראויה יותר מאשר המרכז הלאומי לילדים נעדרים ומנוצלים (NCMEC). מאמצייהם להציל ילדים ולעצור את הפצתן של תמונות וסרטונים אלימים ונתעבים הקשורים לניצול מיני של קטינים צריכים להיות דוגמה ומופת לכולנו. אני נפעם ונדהם נוכח פעילותם. לכן, אני גאה לתמוך בהם, ובארגונים אחרים שאינם למטרת רווח, הנעזרים בטכנולוגיות המתקדמות כדי להפוך את העולם למקום טוב יותר.

היו שלום,

ד"ר שומיט בלוג'ה

נ.ב. מספר מילים למתמחים שלי לשעבר:

לא, הספר הזה איננו עליכם.

פרולוג

סוף

28 באוגוסט 2009. היום.

"נכון שהאיש בטלוויזיה הוא החבר שלך, באבא?"

הוא הרים את מבטו מהמשחק שבו הם היו שקועים כדי להתבונן במבזק החדשות שהבהב אליו מהמסך. הוא הצליח לראות בחטף את פניו של סבסטיין, רגע לפני שהן נעלמו. הוא לא הפסיק להתפעל מהעובדה שבנו, אדם, שהיה רק בן שש, יכול היה לשחק דמקה טוב כל כך, תוך שהוא שם לב לכל המתרחש סביבו.

"איך אתה מכיר אותו, אדם?"

"שמעתי שדיברת עליו אתמול עם אומי," השיב אדם בחיוך שובב.

"אמרת לה שאתה הולך לפגוש אותו."

"אתה חכם מדי, אדם. כן, זה נכון. סבסטיין היה חבר טוב מאוד שלי.

הוא היה התשובה לתפילותינו."

"מה הוא עשה?"

"הוא מצא את אחינו האבודים. הוא מצא 5,000 מאחינו האבודים,"

הוא השיב. היתה זו הפעם הראשונה שהוא אומר את המספר בקול רם והוא עדיין לא האמין למזלו הטוב.

"הם באמת הלכו לאיבוד?" שאל אדם בדאגה כנה.

הוא הושיט את ידו אל אדם ומשך אותו לזרועותיו בחיך. "כן. הם

באמת הלכו לאיבוד. הם היו אבודים כל כך, עד שאפילו הם עצמם לא

ידעו עד כמה הם אבודים. היית מאמין?" הוא חיבק את הילד בחום והוסיף

בהקלה, "עכשיו אנחנו יכולים למצוא אותם שוב."

אולם נראה היה שאדם עדיין מודאג. גבותיו התכווצו ופניו עטו הבעה

עצובה שלא ניתן היה לטעות בה.

"אמרו בטלוויזיה שהוא מת היום."

הוא התבונן בכנו בגאווה. הוא תמיד הקשיב, תמיד ספג את שנאמר לידו.

אדם התבונן בכפות ידיו שהיו מונחות בחיקו וחיטט בציפורניו. היה זה הרגל שליווה אותו מלידתו. "אתה עצוב, באבא?"

"למה, אדם? למה שזה יעציב אותי? זה מה שאלוהים רצה. למה שאהיה עצוב אם כך החליט אלוהים?" השימוש במילה "אלוהים" בשיחה עם בנו הכאיב לו מאוד. כל בני משפחתו הטילו ספק בהחלטתו. אולם היתה זו ההחלטה שלו, והוא עמד בה. גם הוא העדיף לקרוא לאלוהים בשמו הנכון, אבל לאדם יהיה קל יותר לגדול באמריקה בדרך זו.

"באבא, הוא ידע שהוא הולך למות?"

הוא חשב על האירועים שהתרחשו פחות משנים עשרה שעות קודם לכן. באותן דקות ספורות, שזכרונו היה עדיין טרי במוחו, ההכרח שבמעשיו בוודאי היה ברור גם לסבסטיין. "אני חושב שכן, אדם." הוא ענה.

"ככה חשבתי."

הוא נדהם מהעובדה שבנו יכול היה לומר דברים כאלה. "עכשיו, בוא נכבה את הטלוויזיה ונמשיך לשחק," הוא אמר, תוך כדי שהוא משחרר את אדם מזרועותיו. "אתה מתבגר, אדם. אתה יודע כל כך הרבה. הפעם, כדאי לך להיזהר. יתכן שאני לא אתן לך לנצח."

צמידי רגל

ינואר 2009.

"סטיבן, גש למשרד של אליסון מייד," רעם האינטרקום. סטיבן חלף אוטומטית על פני המשקאות המוגזים הטבעיים, מוצרי הנייר הממוחזר והחידושים האחרונים בתחום הדשא והדשנים ועשה את דרכו לעבר ירכתי החנות. גרינסמארט, שרק לאחרונה מיתגה את עצמה מחדש כחברה "ירוקה ובעלת מודעות סביבתית", היתה התשובה עצומת הממדים של עמק הסיליקון לרשתות גדולות כמו וולמארט וטארגט. הדלתות עמדו להיפתח לקונים בכל רגע והבוקר של סטיבן לא צפוי היה להיות שונה מהבוקרים האחרים שעברו עליו בשנתיים וחצי האחרונות. מכל פינה בחנות יקראו לו שוב ושוב כדי לתקן תקלות במחשבים, בשירותי הדואר האלקטרוני, במדפסות, ברשתות, במכשירי הפקס ובטלפונים.

אינסטינקטיבית, הוא עשה את דרכו אל הדלת שעליה היה כתוב "עובדים בלבד". מעבר למפתן, המרצפות הקרות של אולמות התצוגה פינו את מקומן לשטיח שמגעו היה נעים מתחת לרגליו. השעות הרבות שאותן הוא בילה בעמידה מדי יום גרמו לו להיות אסיר תודה על קיומו של השטיח הזה – ישן, זול, תעשייתי ומוכתם ככל שיהיה. הוא ניגש למשרד הפנימי של מחלקת משאבי אנוש, חדרה של אליסון גלייס. הוא נעצר לרגע, ונכנס פנימה.

"בוקר טוב, גב' גלייס. מה קורה?" הוא נשמע כמו ילד והוא ידע זאת. זה מה שהוא עשה מאז שהוא עזב את סטיל-אקסצ'יינג'ז.

"כרגיל. המקלדת שלי שוב לא פועלת," השיבה אליסון.

סטיבן ידע מה הבעיה עוד לפני הבדיקה, והוא היה כמעט בטוח שגם היא יודעת. לפחות פעמיים או שלוש בחודש, אליסון היתה בועטת בטעות

בכבל המקלדת תוך כדי חליצת נעליים ומושכת אותו החוצה. בכל פעם שזה קרה, המחשב היה מפסיק להגיב להקלדותיה. התיקון היה קל למדי וסטיבן הדריך את אליסון אינספור פעמים כיצד להחזיר את הכבל למקומו, אבל הנה הוא שוב כאן, במשרד שלה. הוא זחל מתחת לשולחן הענק שאליס השיגה לעצמה (בתואנה שמחלקת משאבי אנוש חייבת לעשות רושם טוב אם היא רוצה להעסיק את העובדים הטובים ביותר). הוא שכב על גבו והסתובב לכיוון החלק האחורי של השולחן. זה אפילו לא היה דומה לעבודה שהוא עשה בסטיל-אקסצ'יינג'ז, אבל זה לא היה גרוע כל כך כמו כמה מהמשימות שהוא נאלץ לבצע בשנתיים וחצי האחרונות.

“אנחנו חייבים להכות על הברזל בעודו חם!” התחנן ארתור, שותפו לחדר של סטיבן. “זאת הזדמנות של פעם בחיים. אם לא נעשה את זה עכשיו, מישהו אחר יקדים אותנו,“ הוא הוסיף בבהילות. “אתה מטורף,“ השיב סטיבן בצורה לא משכנעת. חילופי הדברים חזרו על עצמם מספר פעמים, אך לאחר שלושה שבועות, סטיבן ויתר על השלמת הדוקטורט שלו, שנה לפני סיומו המשווער. במקום לקבל פיסת נייר שתעיד על כך שהוא דוקטור למדעי המחשב, הוא וארתור הקימו את החברה הראשונה שלהם – פיטסבורג סטיל-אקסצ'יינג'ז. הצהרת המשימה של החברה הורכבה למעשה ממספר ביטויים טרנדיים שנשזרו יחד למשפט קולע ומבריק. היתה זו שנת 2004, ולא היה להם ספק שהגל השני של מהפכת הדוט.קום היה אמור להגיע בכל רגע. אם הם לא ייקחו חלק באופוריה המחודשת, במיוחד לאור העובדה שב-1999 הם פחדו להצטרף לגל הראשון שלה, הם יתחרטו על כך לנצח. הוויתור על הדוקטורט לא היה צעד של מה בכך. באופן רשמי, סטיבן המשיך להימנות על תלמידי התואר השלישי באוניברסיטת קרנגי מלון שבפיטסבורג,

פנסילבניה, אבל אם להיות מציאותיים, הסיכוי שהוא יסיים את התואר שאף לאפס.

במקום רק להחזיר את כבל המקלדת למקומו וללכת, סטיבן שכב שם במשך מספר דקות, מתענג על הדקות השקטות, הרחק מחדר התצוגה הרועש של גרינסמארט. הדלתות בוודאי כבר נפתחו ומן הסתם, הלוקוחות הראשונים כבר החלו לזרום לחנות.

“סטיבן, יפריע לך אם אני אדבר אתך בזמן שאתה שם למטה, מתקן לי שוב את המחשב?” שאלה אליסון בטון האימהי שלה. היה לה קול מהסוג שהיה יכול להרדים אותו בקלות. “חשבתי לעצמי שאם אתה כבר כאן, אולי כדאי שנדבר על מצב הקריירה שלך. אתה יודע שבחודש שעבר היתה אמורה להיות לך פגישת מעקב עם המנהל שלך. עכשיו הוא בחופש, והוא ביקש ממני להיפגש אתך במקומו.” סטיבן עשה כמיטב יכולתו כדי להתחמק מהפגישה הזאת. משמעותה של פגישת מעקב נוספת היא ששישה חודשים נוספים עברו עליו בגרינסמארט. הוא לא רצה לחשוב על העובדה שזמן רב כל כך עבר, אבל כעת, כנראה שלא תהיה לו ברירה. יתכן שהיא תכננה זאת מראש.

ארתור עמד על שולחן המהגוני הגדול שלפני מסך המקרן, ונאם בלהט: “אתם חייבים להבין, יש לנו היכרות אינטימית עם שוק הפלדה. אנחנו גרים בפייטסבורג. הפלדה זורמת בעורקינו.” גם סטיבן עמד שם, אם כי לא על השולחנות. “אם נצרף לזה את הכישרון הגדול ביותר בתחום מדעי המחשב באוניברסיטת קרנגי מלון, נקבל סטארט-אפ שאי אפשר יהיה לעצור אותו.” הצגת היחיד המופרכת של ארתור היתה מרשימה. כל האמצעים התיאטרויים תוכננו היטב בחזרות. היתה זו פגישתם השביעית עם משקיעי הון סיכון מהשורה הראשונה בעמק הסיליקון, שעשויים היו

לממן את הרעיון שלהם. פיטסבורג סטיל-אקסצ'יינג'ז הציעה למכור פלדה במכירה פומבית פתוחה באינטרנט, בדומה מאוד למה שעושה אי-ביי כיום. הרעיון הוכתר כמבריק והם גייסו כסף רב. היו אלה סכומים גבוהים במיוחד, שבוגרי תואר שני אינם יודעים, בדרך כלל, מה לעשות איתם.

סטיבן החזיר את הכבל למקומו. לא היה טעם לעכב עוד יותר את התיקון. הוא לא טרח לקום מהשטיח. אם הדיון בקריירה שלו חייב להתקיים, הוא יעשה כמיטב יכולתו כדי לוודא שהוא יהיה קצר ככל האפשר.

"התקבלת!" אמרו סטיבן וורתור שלושים פעם בשלושים יום. פיטסבורג סטיל-אקסצ'יינג'ז טבלה בכסף ושכרה את צוות המומחים שלה ללא דיחוי. "שלושים איש? פיטסבורג קטנה עליכם," הזהירו המשקיעים. "הגיע הזמן לעבור לקליפורניה. אנחנו נעזור לכם להתקדם לשלב הבא." השלב הבא? זה נשמע מבטיח. "ומה לגבי השם? חשבנו שאתם מבינים מה קורה באינטרנט," נזפו המשקיעים. וכך, יחד עם שלושים ושניים עובדיה (שכולם הסכימו ברצון להעתיק את מגורייהם לחוף המערבי, כשכל אחד מהם רואה בדמיונו את "השלב הבא" בצורה שונה), החברה שנקראה במקור פיטסבורג סטיל-אקסצ'יינג'ז נולדה מחדש בלב לבו של עמק הסיליקון – פֶּאלוֹ אֶלְטוֹ, קליפורניה, בתור סטיל-אקסצ'יינג'ז.קום.

"למה אתה כאן? אל תבין אותי לא נכון, כולנו שמחים שאתה אתנו. אבל עברו כבר שנתיים וחצי. לא הגיע הזמן שתמצא משהו טוב יותר לעשות? סליחה שאני אומרת לך את זה, סטיבן, אבל נראה לי שהרמת

ידיים, וזה פשוט מגוחך. תפסיק לבזבז את הזמן שלך כאן." אליסון היתה מנהלת משאבי האנוש הראשונה שדיברה איתו בכנות כה רבה.

השעה היתה 10:2 בלילה. הם ישבו במזנון של תחנת הדלק, שתו קפה ואכלו נקניקיה דקה מדי בלחמנייה. "זו הארוחה הלילית האחרונה שלנו," אמר סטיבן בדכדוך, אחרי שכולם התיישבו. "רצייתי שתהיו הראשונים לדעת. הסכומים הנוספים שהובטחו לנו, לא יגיעו. אנחנו סוגרים את סטיל-אקסצ'יינג'ז בעוד שבועיים. אני אודיע על כך רשמית מחר." הוא שם לב שכמה מהנוכחים הופתעו, אך רובם כבר חשדו שהדבר עומד להתרחש. שישה חודשים אחרי שהם עברו לקליפורניה התפוצצה בועת הדוט.קום ובכל הנוגע לסטיל-אקסצ'יינג'ז, השלכות המשבר היו ברורות. "אני אעזור לכל אחד מכם למצוא עבודה. אני מבטיח. אני אטפל בזה. זו לא אשמתכם. עשינו כמיטב יכולתנו. הייתי צריך לדעת שזה מה שיקרה."

הברוטליות שבה נלקח מהם המימון עלתה אפילו על ההתרגשות שנלוותה להענקתו. החדרים הפנימיים, הסיגרים והוויסקי היקר שהיו חלק בלתי נפרד מעסקאות הקנייה והמכירה בשוק הפלדה מצאו חן בעיניהם מאוד. האזהרות החוזרות ונשנות בדבר "חוסר יעילות", "פיגור" ומונחים גרועים בהרכה שנשמעו מכיוונם של הטכנולוגים בקליפורניה, לא הרשימו במיוחד את ענקי הפלדה, בהנחה שהם טרחו בכלל להקשיב להן.

סטיבן הפנה את ראשו, פלט אנחה בלתי מורגשת וחיכה. כל שהוא יכול היה לראות מנקודת התצפית שלו שמתחת לשולחן הגדול, היו שולי החצאית האפורה של אליסון ושוקיה החשופות. היא קמה ממקומה והחלה להתהלך בחדר. הוא לא יכול היה לראות את פניה וגם היא לא יכלה לראות את פניו. "יש כל כך הרבה חברות באזור הזה שהיו שמחות להעסיק אותך בלי לחשוב פעמיים. אני חושבת שאתה יכול להיות חלק ממה שהו ממש

גדול. אני אומרת לך את זה כחברה, ולא כמנהלת משאבי אנוש. בתור מנהלת המחלקה, ברור שהייתי רוצה שתישאר כאן. אבל באמת, סטיבן, שנינו יודעים שאתה צריך לעשות משהו אחר."

"מה אני אמורה לעשות עכשיו?" שאלה אחת העובדות הוותיקות ביותר בסטיל-אקסצ'יינג'ז.קום, שהיתה אם לשני ילדים. "באתי לכאן מפיטסבורג בעקבותיכם. חשבתי שארתור ואתה עלייתם על משהו." סטיבן מלמל את מילות הנחמה שכבר הפכו מוכרות מדי. "תשלחי לי את קורות החיים שלך ואני אלווה אותך עד שנמצא לך משהו מתאים. אני מצטער. אני ממש מצטער על מה שקרה. לכי הביתה ותגידי למשפחה שלך שהכל יהיה בסדר. אני אמצא לך משהו." הנטל שרכן עליו הלך וגדל. שבעים איש עבדו בסטיל-אקסצ'יינג'ז.קום כאשר נודעו החדשות בדבר סגירתה.

הוא חזר לרשימה הארוכה של כל המשקיעים והעמיתים שאיתם הוא נפגש בששת החודשים האחרונים. הוא פתח את השיחה כמשפט "אני צריך טובה אישית". הוא היה מוכן לעשות הכל בשביל לעזור לצוות העובדים שלו. אחרי הכל, הם היו באחריותו. זה היה יכול להיות נחמד אם גם ארתור היה מתקשר לאנשים שברשימה, אבל ארתור עזב מייד, כשהוא מנתק את עצמו במהירות האפשרית מהכישלון ששמו סטיל-אקסצ'יינג'ז.קום. הוא לא רצה שקורות החיים שלו יוכתמו.

אליסון המשיכה לדבר, אך סטיבן הפסיק להקשיב. הוא התבונן ברגליה, בשעה שהיא צעדה בחדר הלוך ושוב. היא היתה יחפה, והוא הצטער שהיה עליה לפסוע על שטיח ישן, מרופט ומכוער כל כך. הוא עקב אחרי פסיעותיה. קולה היה עדין. הוא לא היה בטוח מה היא אמרה, אבל אין ספק שהוא כבר שמע זאת בעבר. הוא זכר את המילים בעל-פה.

הוא צפה בה. הוא הבחין לראשונה בצמידי הרגל שהיא ענדה סביב שני קרסוליה. אם היא תפסיק לדבר בדיוק ברגע שרגליה יגעו זו בזו, יתכן שהוא יצליח לשמוע את צליל החיכוך הרך שלהם זה כנגד זה. עם כל צעד, הוא עצר את נשימתו והמתין לרגע השקט הזה, שבו הוא ישמע את הצלצול העדין של הצמידים.

היא דיברה במשך מספר דקות נוספות. בסופו של דבר, עלה על דעתו שהוא כבר נמצא מתחת לשולחן זמן רב מדי והוא ניסה בגמלוניות להתיישב בחלל הצר שסביבו. הוא הציץ החוצה מהמחבוא המאולתר וגילה את פניה של אליסון, במרחק סנטימטרים ספורים בלבד משלו.

"הי", היא אמרה בקול מופתע. "חשבת ששנרדמת לי. בבקשה תגידי לי ששמעת לפחות חלק ממה שאמרתי."

"כן, שמעתי. תודה, גב' גלייס", הוא השיב במהירות. "את צודקת. נתת לי חומר רב למחשבה. את יודעת שאני ממש נהנה כאן, אבל אני אשוב על זה. מבטיח."

אליסון חייכה רק חצי חיוך. סטיבן חשב לעצמו שהיא כנראה נוהגת כך גם עם בנה. "בסדר, אבל תחשוב על זה כאמת, סטיבן. החיים קצרים מדי, אתה יודע."

"אל תדאג לי, סטיבן. כבר מצאתי עבודה", אמר ריאן, אחד מעוזריו של ארתור, שהתיידד במהירות עם כולם. "גרינסמארט מחפשת עובדים והתקבלתי לשם הבוקר. בוא לבקר אותי בהזדמנות. האוכל בקפטריה שלהם טוב יותר ממה שמגישים במזוננים של תחנות הדלק שהיינו נפגשים בהם." הוא אמר, בניסיון לעודד אותו.

סטיבן אכן ביקר את ריאן, יומיים אחרי שסטיל-אקסציינג'וקום נסגרה לצמיתות. הוא נתקל במקרה במנהל מחלקת התמיכה הטכנית של החנות, אך הוא היה בטוח שריאן ארגן זאת מראש. "אז אתה סטיבן? ריאן

סיפר לי כל כך הרבה עליך. אני יודע שאתה גאון מחשבים. תוכל להועיל לנו מאוד. יש לנו המון בעיות עם המחשבים והפקסים. אתה חושב שתוכל לעזור לנו? האיש היה ידידותי להפליא. העבודה אפילו לא היתה דומה למה שסטיבן עשה בעבר, למרות שריאן השתדל למענו ככל יכולתו. סטיבן ידע זאת. בהיעדר תוכנית גיבוי, הצורך לנוח מהמחשבות אודות מה שהוא עולל לעשרים ואחד אנשים או פשוט הרצון להיות עם חבר במשך מספר שבועות עד שהבעיה תיפתר גרמו לו לקבל את העבודה שהוצאה לו – משרה חלקית בתור עוזר לראש המחלקה לתמיכה טכנית בגרינסמארט. עברו שנתיים וחצי. ריאן עזב כבר מזמן וארתור חזר לאוניברסיטה. סטיבן, לעומת זאת, לא מיהר לשום מקום. הוא נשאר לעבוד בגרינסמארט, במשרה מלאה.

השיחה הגיעה לסיומה. סטיבן נעמד על רגליו, כנראה במהירות רבה מדי, שכן, אליסון כמעט מעדה בנסותה לפנות לו את הדרך בזריזות. הוא שקל בדעתו אם לחבק אותה. נעים היה לו לדעת שלמישהו אכפת ממנו. הוא קיווה שגם הוא נהג כך בעובדיו, אבל אולי היו אלה זמנים אחרים.

שבעים איש בטחו בו. לארבעים ותשעה מהם הוא מצא מקומות עבודה חלופיים. אולם, עבור עשרים ואחד הנותרים, ההרס שהותירה אחריה בועת הדוט.קום המנופצת היה כבד יותר. סטיבן לא שכח זאת. שבועות אחרי שסטיל-אקסציינג'ז.קום נסגרה, שיחות הטלפון החלו להגיע: "אתה בסדר?" תהו כולם. אחרי שהעניינים נרגעו, עובדיו-לשעבר טרחו לברר איך הוא מסתדר. ארבעה שבועות לאחר התמוטטות החברה, אף אחד – אפילו לא אלה שחזרו לפייטסבורג עניים ומרוששים יותר מאי פעם – לא האשים את סטיבן.

במקום לספר לאליסון על כל מה שקרה, או אפילו רק לחבק אותה, כמו שהוא כל כך רצה, סטיבן התנצל בגמגום ויצא בצעדים כושלים מהחדר.

אנתרופולוגית במבחן

מרץ 2005.

מולי בירן, בת 23. קמרון, אפריקה. שבעה חודשים של הליכי קבלה ושלושה חודשי אימון. אך האימונים בחיל השלום לא הכינו אותה כלל לתחושת הבדידות העצומה שהשתלטה עליה. עברו ארבעים ושניים יום מאז תחילת השירות והיא עדיין לא מצאה חברים. היחידה שלא התייחסה אליה כאל חידוש מסקרן בשטח היתה סנדרין, נערה יפהפייה עם עיניים שאפילו תמונת שער ב"נשיונל ג'יאוגרפיק" לא היתה יכולה לשקף נכונה את ייחודן. סנדרין התחברה איתה מהיום הראשון. לאמתו של דבר, סנדרין ובנה בן השנה, פרנסיס, היו חבריה היחידים של מולי.

מיומנה של מולי:

יום 42: אין ספק שסנדרין היא האדם היחיד שעדיין לא התחנן בפניי לראות את הטלפון הסלולרי שלי או את אריזות הסיגריות הגדולות שאני מחביאה אצלי כדי למכור או להחליף אותן בסחורה אחרת בשעת הצורך. אילו הייתי יודעת שכך יקרה, הייתי מביאה אתי הרבה יותר סיגריות הייתי מביאה גם קורנפלקס מתוק. כולם אוהבים את זה כאן. אני מנסה ללמד את סנדרין אנגלית, והיא עושה כמיטב יכולתה כדי למנוע ממני להביך את עצמי. היא בת 14, אמא לילה, והיא מלמדת אותי איך לשרוד כאן... אני מרגישה כאילו אני נמצאת כל הזמן תחת מיקרוסקופ כולם מתבוננים בי ללא הרף. אין לי מנוחה. אני לא יכולה ללכת הביתה להירגע המשפחה המארכת שלי עוקבת אחריי בסקרנות כל דבר שאני עושה נצפה ומדוות בני הכפר יודעים על כל פעולה שלי, וכפי הנראה, גם על כל מחשבה שחולפת במוחי. כנראה שאני צריכה להיות...

מולי רצתה להמשיך לכתוב, אולם כאב פתאומי וחד בכתף אילץ אותה להפסיק. היא פלטה צעקה וצנחה על הרצפה המטונפת, כשהיא מתפתלת מכאבים.

“את מאמריקה?” שאל הרופא, תוך כדי שהוא מניח את ידו על צווארה מאחור ולוחץ את אצבעותיו אל עורה הלבן. הוא כבר ידע שהיא מאמריקה. כל הכפר ידע זאת.

“כן”, ענתה מולי. היא ניסתה להמעיט בדיבור. אם היא תדבר הרבה, היא רק תפתח פתח נוסף לאי-הבנה.

“תורידי את החולצה”, אמר הרופא. “בשביל הלב”, הוא הסביר. הוא התרחק ממנה צעד אחד לאחור והנהן בשביעות רצון כשהיא הרימה את שולי חולצתה. אבל היא לא הסירה אותה לגמרי ונראה היה שהוא מאוכזב.

הרופא היה זקן וידיו הקרות רעדו כשהוא הצמיד את הסטטוסקופ לחזה. הוא הקשיב במשך דקה ארוכה ואז התקרב אליה עוד. היא הרגישה את נשימתו הקרובה מדי לגופה ותהתה כיצד עליה להגיב. היא נעצה מבט באזור המקריח שבקדמת ראשו. היא קיוותה שלפחות פעם אחת הוא יעז להרים את עיניו ולהישיר אליה את מבטו. הוא היה מבין מה הבעת הפנים שלה אומרת – שהיא יודעת מה הוא עושה והיא לא מתכוונת לאפשר לו להרחיק לכת. אבל הוא לא הרים את עיניו. הוא הקפיד להביט למטה.

אני לא חייבת להיות כאן, היא חשבה לעצמה. הכאב כבר התפוגג עוד לפני שהיא הגיעה למרפאה, אך סנדרין התעקשה שהיא תיכנס לחדר ותיבדק בכל זאת. הוא איש טוב, דחקה בה סנדרין, הוא ידע בוודאות להגיד לה אם הכל באמת בסדר.

ידו של הרופא נדדה נמוך יותר. “אוקיי”, מולי אמרה בקול שהיה חזק מספיק כדי לעצור כל פנטזיה שאולי הלכה והתעצמה במוחו.

“בוודאי, בוודאי. הכל בסדר. אל תדאגי. תחזרי הנה מחר ואני אוכל לבדוק אותך שוב. אולי מחר תביאי מתנה קטנה?”

מולי משכה את חולצתה כלפי מטה במבוכה ובזעם, אך לא אמרה דבר. היא ידעה שאסור לה לדבר איתו עכשיו, כשהיא כועסת כל כך, אחרת כל הכפר ידע מה קרה עוד לפני שהיא תספיק להגיע הביתה.

היא פתחה את הדלת ויצאה מהחדר מבלי להעיף בו מבט נוסף. חדר ההמתנה היה גדוש במטופלים אחרים שחיכו לתורם. תודה לאל, סנדרין חיכתה לה ליד הדלת, מוכנה להחזיר אותה לביתה.

הרופא הבחין בסנדרין מבעד לדלת הפתוחה. "סנדרין, comment ça va?"* הוא קרא לעברה. "כדאי שתבואי אלי לבדיקה", הוא הציע בחיוך. לפני סנדרין הספיקה להשיב, מולי תפסה במרפקה בחוזקה ומשכה אותה במהירות מהמשרד.

"הוא לא רופא טוב, סנדרין. תבטיחי לי שתמצאי רופא אחר", לחשה מולי, בעודן עוזבות את חדר ההמתנה. היא היתה רק בת 14. אלוהים יודע מה הוא עלול לעשות לה.

"הוא אבא של פרנסיס, מולי. הוא איש טוב."

זהו זה. עד כאן. מולי השאירה את פרנסיס וסנדרין בכניסה לבניין. לפני שתהיה בידה השעות לשקול מחדש את מעשיה, היא נכנסה בסערה לחדרו של הרופא, תפסה בידה את הדבר הראשון שנקרה בדרכה – בקבוק זכוכית כבד מלא למחצה – וזרקה אותו על הרופא. האישה שהיתה עמו בחדר הבדיקה החלה לצרוח. פניו של הרופא הוכתמו בדם, אחרי ששתיים משיניו התנפצו ונעקרו ממקומן, וכל היושבים בחדר ההמתנה התקרבו אל הדלת כדי לראות מקרוב את המתרחש.

שבעה חודשים של תהליכי קבלה, שלושה חודשי אימון וארבעים ושניים יום בקמרון. מולי נלקחה הביתה עוד לפני שהשבוע הסתיים, לא לפני שאנשי הכפר, כמו גם מפקדיה בחיל השלום, קבעו שהיא "בעלת מזג סוער מדי" מכדי להמשיך את שירותה.

* "מה נשמע?" בצרפתית.

סיסמת פתיחה

פברואר 2009.

"למה את שוב צריכה מחשב חדש, מולי?" שאלה טרישה וניגשה למקומה באגף האלקטרוניקה של גרינסמארט. "המחשב שלי בן שנתיים וחצי, והכל בסדר איתו. אם את שואלת אותי, יש מספיק דברים אחרים שתוכלי להוציא עליהם כסף."

"אני יודעת, אני יודעת," ענתה מולי. "אבל זה בשביל המחקר שלי. בכל מקרה, תודיעי לי בהמשך היום אם תמצאי פה משהו שאוכל להרשות לעצמי לקנות. אני צריכה את זה בדחיפות." מולי מיהרה לחזור למקומה במחלקת בגדי ילדים לפני שהמנהל שלה ירגיש בחסרונו. "אני חייבת לרוץ. את יודעת איפה למצוא אותי, נכון? ואל תשכחי שהבטחת לעזור לי להתקין אותו." מולי שלחה אל טרישה חיוך מלא הערכה ונעלמה מאחורי מדפי הסרטים.

"מה שתגידי," מלמלה טרישה. בשלוש הדקות שנותרו לפני שעת הפתיחה הרשמית של החנות, היא בדקה את רשימת המלאי, מצאה מחשב זול בשביל מולי ואפילו הספיקה לשקול את האפשרות לשכנע אותה להוציא את כספה בצורה חכמה יותר. אולם, בסופו של דבר, היא החליטה שאין טעם לנסות והפנתה את מאמציה לתכנון ההתקנה.

ארבעים שניות נותרו לפני שהדלתות ייפתחו. האינטרקום יהיה פתרון מצוין. "סטיבן, גש למחלקת אלקטרוניקה." קולה של טרישה נישא בכל החנות. במשך מספר חודשים אחרי שסטיבן הגיע, היא דאגה שיהיו לו די והותר הזדמנויות כדי להזמין אותה לצאת איתו. הוא היה חמוד כל כך, עד שהיא אפילו שקלה להזמין אותו בעצמה. אבל היא לא עשתה זאת, וטוב שכך. הוא היה הרבה יותר מדי שקט וביישן.

כמו בכל יום, הקריאה הראשונה הגיעה עוד לפני שהחנות נפתחה. "מה עכשיו?" סטיבן חשב לעצמו, אבל כלפי חוץ, הוא היה ידידותי להפליא. "בוקר טוב טרישה," הוא הכריז בעליזות "מה אני יכול לעשות בשבילך?" "מולי צריכה את עזרתך. היא צריכה להתקין את המחשב החדש שלה הערב והיא ביקשה שאשאל אותך אם יש לך זמן לעזור לה." כפי שהיא צפתה מראש, סטיבן הסכים מייד. איזה בחור לא ירצה לעזור למולי? היה לה מזג סוער ויופי מסעיר. כשהיא ממש השתדלה, חשבה טרישה לעצמה, היא היתה פשוט יפהפייה. יש אנשים שיש להם... טרישה החלה לנסח לעצמה את המחשבה אבל הפסיקה באמצע, כי הסוף היה ברור מאליו.

ברגע שסטיבן הלך, היא מיהרה להתקשר למולי. "אני לא יכולה להגיע הערב, אבל את מכירה את סטיבן תורפ ממחלקת תמיכה? הוא התנדב לעזור לך עם המחשב." עוד לפני שמולי הספיקה לענות, סטיבן הופיע במחלקת בגדי הילדים, להוט לתאם את הגעתו באופן אישי.

"זהו זה!" קרא סטיבן בשמחה בסביבות השעה 21:00. "המחשב שלך מוכן. את רק צריכה להקליד את הסיסמה והכל יהיה בסדר." הוא זו הצידה כדי לאפשר למולי לגשת למקלדת.

עד לאותו רגע, הם לא דיברו הרבה. הם נסעו בנפרד לדירתה ומאז שהם הגיעו, הוא היה עסוק בהרכבת המחשב. למרות שהם דיברו בחנות במשך מספר דקות, אי אפשר היה לומר שהם חברים. "מכרים" היתה ההגדרה המתאימה יותר.

"פשוט תשתמש ב-'mollycoddle'."* אני תמיד משתמשת בסיסמה הזאת, היא מצוינת. "סטיבן לא הגיב, והיא הרגישה שהיא חייבת להסביר לו את משחק המילים הטמון בסיסמה. "זה אומר שאתה מטפל בי היטב,"

* לפנק.

היא אמרה. סטיבן הקליד את האותיות. הוא עדיין הרגיש מעט שלא בנוח בשל העובדה שמולי בוטחת בו מספיק כדי לגלות לו את הסיסמה שלה.

"תודה רבה שעזרת לי. אני בטוחה שלי זה היה לוקח כמה ימים. אין לי חוש טכני, כמו שבוודאי כבר הבנת." מולי התיישבה מול המסך. הגיע הזמן לנסיעת מבחן.

"לא עשיתי שום דבר מיוחד. זה נמשך הרבה זמן כי הייתי צריך להתקין תוכנות שיגנו עליו מפני וירוסים וכל השטויות האחרות. פשוט רצייתי לוודא שתהיי מוגנת." הבעת פניה של מולי לא הסגירה דבר. אי אפשר היה לדעת אם היא מתעניינת, משועממת או פשוט סבלנית. סטיבן המשיך בהיסוס. "התוכנות שהתקנתי גם ימנעו פריצות למחשב ויוודאו שהמידע האישי שלך לא יהיה גלוי לכולם. אף אחד לא יוכל להגיע לקבצים שלך." פשוט תפסיק לדבר. לא אכפת לה. למה אני אומר את זה בקול רם? הוא הרגיש שהיא רואה בו את כל מה שהוא ניסה להימנע מלהיות.

אבל גם אם היא חשה במבוכה שלו, היא היתה נחמדה מספיק כדי לא להראות זאת בגלוי. "תודה רבה! זה כל כך יפה מצדך. אני לא מאמינה שעשית את זה בשבילי. תגיד לי, למה אתה עובד בגרינסמארט אם אתה יכול לעשות דברים כאלה כל כך מהר? אתה באמת צריך לעבוד במקום אחר."

"מממ... בואי נגיד שכבר שמעתי את זה בעבר."

"אתה יודע שאנחנו נמצאים בלב לבו של עמק הסיליקון. לא חשבת אולי לעבוד בחברת סטארט-אפ, או אפילו באנקטו? הם תמיד מחפשים עובדים, ולפי מה ששמעתי, תנאי העבודה שם ממש טובים – בוודאי יותר טובים מהתנאים שאנחנו מקבלים בגרינסמארט."

"תודה, אבל אני לא חושב שאלה חיים שמתאימים לי. להתקין מחשבים זה טוב ויפה, אבל אני חושב שאני אצטרך הרבה יותר מזה כדי להתקבל לאובטו."

"נדמה לי שהם עורכים בקרוב תחרות לאיתור מתמחים לתקופת הקיץ.
לא שמעת על זה?"

הוא הסתכל עליה בפליאה. "איך...?"

"איך ידעתי?" היא הפסיקה אותו. "באמת לא ראית את כל הפרסומים על לוחות המודעות בכל העיר? קשה להחמיץ את זה, אפילו למישהי עם פיגור טכנולוגי כמוני," היא אמרה בחיוך. ואז, היא ציטטה עבורו את הנוסח המוכר כל כך של המודעה, מילה במילה. "יש לך את זה? תוכיח.
".InternSearch@Ubatoo.com

זה היה נכון. המודעות הודבקו בכל רחבי עמק הסיליקון והציטוט נשמע ללא הרף ברדיו ובטלוויזיה. היא אחזה בידו והובילה אותו אל החלון. "חוץ מזה, אני רואה את המודעה שלהם כל יום. הנה היא," היא אמרה, ושמטה את ידו מהר יותר מכפי שהוא היה רוצה.

"המשרדים שלהם נמצאים במרחק כמה רחובות מכאן. ואני בטוחה שאתה רק מצטנע. לא תהיה לך בעיה להתקבל. לדעתי, אתה חייב לפחות לנסות."

לפני שסטיבן הספיק להתווכח איתה ולטעון שדרישות הקבלה של אובטו היו גבוהות בהרבה מהיכולת להתקין מחשב, מולי שינתה את נושא השיחה. "מה דעתך על ארוחת ערב? אני חייבת לך לפחות את זה. אני יכולה להזמין כריכים מדהימים. אני מבטיחה לך שהם יהיו הרבה יותר טובים מהנקניקות בלחמניות שאתה מסלק מ הקפטריה של גרינסמארט כשאתה חושב שאף אחד לא רואה."

סטיבן היה בטוח למדי שמולי מיצתה את יכולתה לדבר על נושאים טכנולוגיים. הוא לא התכוון להתגרות במזלו הטוב ולהמשיך לדבר על וירוסים, על המחשב החדש שלה או על אובטו. עם זאת, הוא הסכים ברצון להזמנתה לארוחת ערב.

"תרגיש כמו בבית, אני כבר חוזרת" אמרה מולי והלכה להזמין את האוכל. סטיבן עמד בחוסר נוחות ליד המחשב שהוא התקין עבורה, ולא היה בטוח מה צריך להיות הצעד הבא שלו. הוא רק ידע שהוא רוצה להתרחק מהמחשב. ממש להתרחק. מכל התמונות שהוא קיווה שייחרטו בזכרונה של מולי, התמונה שבה הוא עומד ליד המחשב ומדבר על האקרים ותוכנות הגנה היתה האחרונה ברשימה.

אז מה כדאי לו לעשות עכשיו? בזכות הטובה שהוא עשה לה זה עתה, הוא הניח שזה יהיה בסדר מצדה אם הוא יתיישב על הספה וידליק את הטלוויזיה. מצד שני, בהתחשב בהיכרותם הקצרה יחסית, סביר להניח שלא כדאי לו להרגיש נוח מדי. עדיין לא. הוא החליט על פשרה. הוא יתיישב על הספה, אבל לא ידליק את הטלוויזיה. למה הוא חושב כל כך הרבה? זמן רב עבר מאז שהוא הקדיש תשומת לב רבה כל כך למעשיו ולא היה ברור לו אם הם בכלל ראויים לכך.

אחרי שהוא הגיע להחלטה הגורלית לשבת, הוא הסתכל סביבו בחטף. הרוח שנשבה מהחלונות פיזרה מספר דפים מצולמים על שולחן הקפה והוא סידר אותם מחדש בערמה. מתחת למשטח הזכוכית התגלו חמש חבילות עבות של דפים מצולמים.

הוא הסתקן בעל כורחו. כל מה שהיה קשור ולו רק במעט לעולם האקדמיה הזכיר לו את החיים שהיו לו לפני שנים. הכותרות שבראש הדפים המצולמים העידו על כך שהמאמרים נלקחו מכתבי עת יוקרתיים בתחום מדעי המדינה שיצאו לאור באוניברסיטאות מובילות. המחשבה הבאה שלו הפתיעה אותו. ארבע שנים עברו מאז שהוא עזב את לימודי הדוקטורט והוא התגעגע לעולם האקדמיה.

הוא זכר את תחושת הגאווה והסיפוק שאפפה אותו בכל פעם שמאמר מחקרי פרי עטו התקבל לפרסום בכתב עת אקדמי. היתה זו עדות לכך שהוא גילה משהו חדש, משהו שעמיתיו המדענים החליטו שהוא ראוי לשימור למען החוקרים בדורות הבאים.

אולם יחד עם המחשבה הזו הגיעו גם זכרונות אחרים מחיינו כסטודנט לתואר שלישי, שהיו רחוקים מאוד מהרהורי התהילה שלו. קריאת מחקרים אקדמיים של אחרים ופרסום מאמרים פרי עטו היו בסך הכל חלק בלתי נפרד מהשגרה ומהציפייה מכל חוקר באקדמיה, ולא מקור לגאווה מיוחדת. המאמרים שהוא פרסם בכתבי העת לא היו אלא מדד מוחשי לעובדה שהוא לא מבזבז את זמנו לשווא.

ואף על פי כן, המאמרים מתחת לשולחנה של מולי עוררו בו יותר מקורטוב של קנאה. הוא הסתכל עליהם בהערצה השמורה לאלה שתומדים ספרים ואוספים אותם. הימצאותם סביבך מעידה על כך שיש לך גישה לידע גולמי שמחכה לפענוח. למרות שהמאמרים כלל לא היו קשורים לתחומי המחקר שלו, הם היו אות לכך שעולם האקדמיה שהוא השאיר מאחוריו עדיין ממשיך להתקיים, והדבר גרם לו הקלה מסוימת.

ארוחת הערב והשיחה הקולחת והמשעשעת שבאה בעקבותיה היו מוצלחות יותר מכפי ששניהם ציפו. מולי היתה סטודנטית לתואר שלישי באוניברסיטת בראון. היא למדה שם אנתרופולוגיה ומדעי המדינה ועשתה חלק מההכשרה המעשית שלה בעמק הסיליקון. הוא עדיין לא הצליח להבין איך היא הגיעה לקליפורניה, אבל עוד יהיה לכך זמן בהמשך. העובדה שהיא היתה סטודנטית לתואר שלישי סיפקה להם מגוון רחב של חוויות משותפות לדבר עליהן ועבודתם בגרינסמארט הרחיבה עוד יותר את טווח נושאי השיחה. הם לא הפסיקו לדבר עד חמש לפנות בוקר.

סטיבן היה אסיר תודה על כך שהערב היה שונה לחלוטין ממה שהוא תיאר לעצמו. ליד הדלת, מולי הפצירה בו שוב לפחות להירשם לתחרות המתמחים באובטו. כעת היא בטוחה יותר מתמיד, כך אמרה, שהוא מוכר את עצמו בזול בגרינסמארט ושהוא מסוגל להרבה יותר. בניגוד להיגיון, הוא התפתה לענות לה.

להיות מתמחה? הוא שאל. מה פתאום? הוא הרי כבר הקים לאחרונה חברה משלו וניהל צוות עובדים גדול. לא, היא הזכירה לו. מה שהוא עשה

לאחרונה הוא לבזבז שנתיים וחצי בגרינסמארט. החברה שלו נסגרה כבר מזמן. אין ספק שכנות היתה אחת מתכונותיה הכולטות. היא הציגה בפניו את המציאות כפי שהיא והעלתה מספר תובנות שהיה עליו לשמוע. הוא דאג לעובדיו טוב יותר מכפי שניתן היה לצפות ממנו. כעת, הוא צריך לדאוג גם לעצמו.

ואכן, בשש השעות שעברו מאז שמולי העלתה לראשונה את רעיון ההתמחות באובטו, הוא שב וצץ במוחו מדי פעם. למעשה, הוא לא עזב אותו כלל. יתכן שהסיבה העיקרית לכך היתה שכאשר ניצניו של קשר חדש מתחילים לבלב, קל יותר לפזר הבטחות. הוא אמנם הבטיח לה להירשם לתחרות, אבל היא היתה היחידה משניהם שהאמינה שהוא אכן יעשה זאת.

מגע ראשוני

ספטמבר 2002.

ב-2002, אטיק אסאד החשיב את עצמו לאדם צנוע. בקרוב, הוא עמד לקבל קביעות כפרופסור למדעי המחשב באוניברסיטת קליפורניה שבברקלי, תלמידיו התקבלו לעבודה במוסדות האקדמיים הנחשבים והיוקרתיים ביותר במדינה ומחקריו בתחום המתפתח של כריית מידע זיכו אותו בכבוד והערכה מצד עמיתיו. היתה לו סיבה טובה להיות גאה בעצמו, ולמרות זאת, הוא לא הרבה לדבר על הישגיו. הוא לא רצה להיראות כמי שמתרברב ביכולותיו.

אחת לחודש בערך, הוא היה מקבל שיחת טלפון מרכזי גיוס כוח אדם של חברות סטארט-אפ בעמק הסיליקון שלא היו מוכרות לו. כדי שהנימוס המהוקצע שלו לא יתפרש בטעות כהתעניינות, הוא לא טרח להגיב בשום צורה. אולם, החברה האחרונה שפנתה אליו, אובטו, לא היתה בלתי מוכרת. כשנציג החברה התקשר לטלפון הסלולרי שלו בפעם השלישית, הוא ענה מתוך גחמה של הרגע.

אחרי חמש דקות בלבד של שיחה, הוא איבד את הסבלנות שהיתה לו ומיצה את מאגר התירוצים הקבוע ששימש אותו תמיד, כמו "באמת, טוב לי בברקלי," או "אני לא מעוניין בקריירה חדשה כרגע." זו היתה טעות לענות לטלפון. המגייס לא הבין את הרמזים העבים שאטיק שיגר לעברו. "ד"ר אסאד, בבקשה תקשיב לי," התחנן המגייס. "כבר הרכבנו צוות מדהים של ארבעים איש. היינו רוצים שתבוא אלינו ותקים קבוצת מחקר משלך, גדולה או קטנה, כרצונך. האמת היא, ד"ר אסאד, ששמענו עליך רבות כאן. נכון לעכשיו, חמישה מהמדענים הבכירים ביותר שלנו ביקשו במפורש שנגייס אותך. לדעתם, יש לך יכולות מופלאות."

"כמו שאמרתי, זה מחמיא לי. אבל הייתי מעוניין לפגוש את חמשת המדענים האלה. נדמה לי שהם מנותקים במקצת מהמציאות לכשעצמי, הייתי נזהר מאנשים שחושבים עלי דברים טובים כל כך," השיב אטיק, כשהוא מנסה להסתיר את חוסר הסבלנות שלו.

"ד"ר אסאד, מה אתה מחפש? האם אתה מעוניין בחופש לערוך מחקרים על פי בחירתך? בעמיתים מבריקים? האם מדובר בכסף? אמור לי מה צריך לקרות כדי שתגיע אלינו, ואני אעשה כמיטב יכולתי כדי שזה יקרה."

הוא ידע שאם השיחה תימשך, המילים הללו עוד עלולות לפתות אותו. היה עליו להתרכז. "בעוד תשעה חודשים, אם הכל ילך למישרין, אני אמור לקבל קביעות בברקלי. אינני יכול לוותר על שנים של עבודה כשאני קרוב כל כך למטרה שלי. שוב, תודה רבה לך. אני באמת חייב לסיים עכשיו."

"אני מניח שזה לא יעזור אם אספר לך על השכר המיועד או על כך שחבילת האופציות שאתה אמור לקבל מאתנו היא הגדולה ביותר ששמעתי עליה. מה דעתך שנשאיר את ההצעה הזו פתוחה עד אחרי שתקבל קביעות? זה ייתן לך זמן לחשוב."

"בסדר. בוא נדבר שוב בעוד תשעה חודשים, אחרי שתקבל ההחלטה על הקביעות שלי," הסכים אטיק. סוף-סוף. סיום מנומס לשיחה. וחץ מזה, עד שיגיעו תשעת החודשים האלה לסיומם, המילים הנוצצות כבר יספיקו בוודאי לפתות את המטרות התעסוקתיות הבאות של אובטו.

המגייס לא התקשר שוב.

מבחינתו של אטיק, הבעיה היתה שאובטו חדרה לחייו מכל כיוון. בין אם הוא השתמש במנגנון החיפוש שלהם כדי למצוא מאמרים אקדמיים או כדי לקנות לאשתו וילדיו מתנות לחג המולד, אובטו הפכה לאמצעי החיפוש היחיד שלו ברשת. הוא התחיל להשתמש גם בדואר האלקטרוני שלהם ובאמצעי התשלום המקוונים. ומכיוון שבנו ובתו התעקשו שמבחינתם, צ'אטים היא צורת התקשורת המועדפת, הוא נאלץ גם להשתמש בשירותי

הצ'אט. בכל פעם שהסמל המסחרי של אובטו הבהב על המסך, אטיק התקשה שלא לחשוב מה נציג החברה עשוי היה להציע לו לולא הוא מיהר כל כך לסיים את השיחה.

עשרה חודשים לאחר שיחת הטלפון הראשונה וחודש אחרי שהוענקה לו הקביעות המיוחלת, המגייס חזר אליו. הוא התייצב במשרדו עם חמישה אנשים נוספים. "ד"ר אסאד, פתח המגייס, שהיה האדם היחיד בחדר עם עניבה. "כפי שביקשת לפני חודשים רבים, הייתי רוצה להציג בפניך את חמשת המדענים המנותקים מהמציאות שלנו."

אטיק סקר את פניהם – פנים שהוא זיהה במעורפל מלפני מספר שנים, מהתקופה שהם למדו אצלו לתארים מתקדמים. הם נראו כאילו מעולם לא עזבו את בניין המחלקה למדעי המחשב בברקלי – מכנסי ג'ינס משופשפים, חולצות טריקו מהוהות, פנים מוזנחות ועטורות זיפים, שיער סתור והמבט המוכר כל כך של חוסר שינה. הוא הושיט להם את ידו ללחיצה חמה והזמין אותם למשרדו.

חילופי הדברים המנומסים לא נמשכו יותר מדקה והמגייס ניווט מייד את השיחה בחזרה לפסים הרצויים לו. "האם הקדשת מחשבה נוספת לרעיון העבודה באובטו? מאז שדיברנו לאחרונה, אובטו יותר משילשה את גודלה ואנחנו זקוקים לך היום יותר מתמיד. ההצעה עדיין פתוחה."

"רבותי, נפלא לראות אתכם שוב. אין לי מילים כדי לתאר כמה אני שמח לארח אתכם כאן, אבל אני לא יכול לוותר על כל זה," הוא אמר והחווה בידו לעבר המדפים שעליהם היו מפוזרים באי-סדר ספרים ותעודות הוקרה ממוסגרות "אני כבר זקן. זה עתה קיבלתי קביעות תנו לי ליהנות ממנה." בנוכחותם של חמשת תלמידיו לשעבר שישבו מולו, הוא באמת הרגיש זקן. מאוד זקן.

המגייס הקדים לדבר, לפני שמישהו מהאחרים יספיק לענות. "ד"ר אסאד, לא היינו מעלים על דעתנו לבקש ממך לוותר על המשרה שלך כאן. תעבוד אתנו למשך זמן מה ותראה אם זה מתאים לך. אין מניעה שתמשיך לכהן

כפרופסור בברקלי כל עוד תרצה בכך. אנחנו מוכנים לחלוק איתם את זמנך.

אחד מהחמישה, זה שלבש חולצת טריקו מקומטת של ברקלי, הפסיק את ההקלדה הנמרצת על המחשב הנייד שלו, שבלעדיו הוא לא יצא מהבית, והצטרף לשיחה. "ד"ר אסאד," הוא אמר בעצבנות, "האם אינך רוצה לראות עד כמה המחקר שלך ניתן ליישום במציאות? אנחנו מתמודדים עם אותן הבעיות שעליהן פרסמת עשרות מאמרים. זה מה שחיכת לנו. עכשיו אנחנו כבר לא מדברים על השערות ותיאוריות למחקר ולכתיבה. זה העולם האמיתי. כאן הכל מוחשי. אנחנו חיים את הנתונים, נושמים אותם ושוחים בהם מדי יום. והם רבים יותר מכפי שתוכל לשער." הוא הפסיק לדבר והעביר את מבטו על המדפים העמוסים שכיסו את כל החדר.

כשהוא החל שוב לדבר, מבטו חזר והתמקד בהחלטיות באטיק. "אני יודע שאתה משתמש במנוע החיפוש שלך לפחות עשר פעמים ביום ואתה גם משתמש באופן קבוע בדואר האלקטרוני שלך כדי לשלוח מסרים אישיים. למעשה, בדקת אותו לפני פחות מ-45 דקות, קצת לפני שיצאת מהבית כדי להגיע לכאן, נכון? אני יודע שאתה משתמש בשירותי הצ'אט כדי לדבר עם הילדים שלך. אני מוכן להתערב על כך שהם אלה שמתעקשים שתעשה זאת. לאור השעות הארוכות שאתה מקדיש לכך, אני מתאר לעצמי שאתם מתקשרים זה עם זה בצ'אטים יותר מאשר בדיבורים. בשבוע שעבר, למשל, השתמשת באמצעי התשלום שלנו ארבע פעמים. השבוע, לעומת זאת, השתמשת בו פעם אחת בלבד... וזה רק מה שמצאתי אחרי כמה דקות של הצצה בנתונים תוך כדי השיחה שלנו. תאר לעצמך מה תוכל לעשות עם המידע שיש לאובטו על כל המשתמשים שלה."

המגייס צעד כמה צעדים קדימה והניח בזהירות מעטפה עבה וסגורה על שולחנו של אטיק. על המעטפה היה רשום שמו של אטיק ולידו, הסמל המסחרי של אובטו והמילים: "ברוך הבא." המגייס הסיט את עיניו מהמעטפה אל אטיק ואמר בשקט, "אני חושב שדיברנו מספיק."

איש לא זו. כולם חיכו לתגובתו של אטיק. הוא הניד את ראשו קלות מעלה ומטה, בעודו מתבונן בחמשת המדענים חמשת הילדים האלה, שלפניו. הוא קלט את החשיבות העצומה של מה שנקרה בדרכם המקצועית ותהה אם הם יכולים בכלל להבין מה עומד לרשותם, מה הם *אמורים* לעשות עם המידע הזה ומה הם *יכולים* לעשות איתו. ואז, גם עיניו שלו נדדו על פני ערימות הספרים ותעודות ההוקרה המאובקות שהקיפו אותו. "נראה שאתם מכירים אותי היטב," הוא אמר והושיט יד אל המעטפה. "אמרו לי, האם פיתחתם שיטה שתנתח את כל הנתונים שבידכם ותחזה מראש את מה שאני עומד לעשות עכשיו?" הוא שאל בחיוך. הוא הושיט את ידו ויישר בזהירות קמט קטן בפנינת המעטפה שציפתה לו על השולחן.

המגייס ניסה שוב להתערב לפני שאחד מחמשת המדענים הצעירים יספיק להגיב, אבל שניים מהם ענו באחידות מושלמת, כאילו כל ההצגה הזו תוזמנה מראש רק כדי להוביל אותם לשורת המחץ האחרונה הזו: "עדיין לא. לכן אנחנו זקוקים לך."

ספטמבר 2008.

כבר אז, ב-2002, כניסתו של הראשונה של אטיק למשרדי אובטו שבפאלו אלטו, היתה חוויה מדהימה לא פחות מזו הצפויה למי שמבקר בהם כיום. הוא הרגיש מייד את האנרגיה המוחשית שאפפה את המשרדים. הוא קלט את השיחות הערות ומעוררות ההשראה שהתנהלו ליד הלוחות המחיקים, שהיו מלאים ביותר נוסחאות ואותיות יווניות מאשר במילים. אי אפשר היה להחמיץ גם את רעש ההקשה העצבנית על המקלדות, שהופסק מדי פעם רק לצורך חילופי דברים קצרים ונרגשים. אולם, יותר מכל, הוא הרגיש את העוצמה המרוכזת והגולמית של המוח האנושי בפעולה.

שש שנים מאוחר יותר, אטיק היה סגן נשיא באובטו. החברה הגדילה את שורותיה בהתמדה ומנתה כבר שנים עשר אלף עובדים. למרות שהוא עדיין המשיך להחזיק במשרתו כפרופסור בברקלי, רוב שעות העירות שלו, כמו גם כמה משעות השינה, עברו עליו במתקני החברה. כמו בברקלי, לא היו חסרות באובטו בעיות מעניינות ומאתגרות הדורשות פתרון. אולם לעבודה באובטו היה יתרון בולט על פני האוניברסיטה – היכולת המסעירה להשפיע על חייהם של מאות מיליוני בני אדם תוך דקות ספורות. לשינוי בודד באתר אינטרנט מסוים היו עשויות להיות השלכות מיידיות וברורות על חלק גדול מאוכלוסיית העולם.

חטיבת כריית המידע בראשותו של אטיק התמחתה במציאת מגמות ודפוסים במאגרים גדולים של מידע גולמי. כל הנתונים שאובטו אספה מכל אתר ואתר ברשת, כמו גם מהמספר העצום של אינטראקציות שנערכו בינה לבין המשתמשים, נותחו על ידי חלק מתוכנות כריית המידע. התוכנות הללו פעלו יום ולילה בניסיון למצוא את הדפוסים שיאפשרו למומחי החטיבה להבין טוב יותר מה עשו המשתמשים, מה הם ניסו להשיג ומה אובטו יכולה לעשות כדי לענות בצורה יעילה יותר על הצרכים שלהם. התגמול שאטיק קיבל עבור הצלחתו עלה בהרבה על ציפיותיו הפרועות ביותר. משכורת העתק שלו הבטיחה את עתידם של ילדיו, של נכדיו ואולי אפילו של ניניו. התברר שהמגייס לא הגזים – חבילת ההטבות, האנשים והעבודה היו אכן יוצאי דופן באיכותם.

הוא חשב על כך היום, במיוחד, לקראת אסיפת העובדים השנתית, שבמהלכה שאו מינג, מנכ"ל אובטו, אמר לחשוף את היוזמה השאפתנית ביותר של חטיבת כריית המידע – פרויקט טאצ'פוינט, שהיה בתהליכי פיתוח במשך למעלה משנתיים. אטיק המתין בסבלנות והפציר באנשיו להיות סבלניים אף הם עד שהכל יהיה גמור ושאו יוכל להכריז על הפרויקט בפני שאר עובדי החברה. כעת, אחרי שהושלם סיבוב הבדיקות הראשון של המערכת, הוא הרגיש מספיק נוח לקבל את כל השבחים

הצפויים להם. ולמרות שהוא מעולם לא רדף אחרי הכבוד, הוא לא יכול היה להתכחש לעובדה שיש בו רצון מסוים לזכות בהכרתם של עמיתיו. המחשבות הללו גרמו לו לתהות אם הוא עדיין יכול להגדיר את עצמו כאדם צנוע.

האודיטוריום שבו התקיימו האסיפות השנתיות של עובדי אובטו עלה על גדותיו ובקושי נותר בו מקום לעמוד. שאו מינג עמד על הבמה וניתח את התוצאות הפיננסיות של הרבעון הקודם ואת החידושים הטכנולוגיים העדכניים. אלף העובדים שהצטופפו באולם נהנו מהמגוון הרחב והמתוחכם של הקוקטיילים והמתאבנים שהוכנו על ידי השפים המומחים של אובטו במיוחד לכבוד האירוע. אחד עשר אלף העובדים הנותרים, שהיו מפוזרים בבנייני החברה שבפאלו אלטו, כמו גם במשרדים בטוקיו, בייגינג, מלבורן, לונדון, ריו דה ז'נרו, בנגלור ומוסקבה, צפו בנאומו של שאו בשידור ישיר באמצעות חלון קטן שנפתח על מסך המחשב שמולם. קרוב לוודאי שתוך כדי השידור, הם המשיכו לעבוד על הפרויקטים העכשוויים שלהם, שהיו פרושים לפניהם בחלון גדול יותר.

לין ויזר, שמונתה לאחרונה כסגנית נשיא באובטו, היתה ידועה בשנאתה לחליפות עסקים ובחיבתה העזה לכובעי בייסבול צבעוניים ורועשים. היא פילסה כעת את דרכה לכיוונו של אטיק. "אטיק, שאו עומד לדבר על הפרויקט שלך היום. ראיתי את המצגת לפני שהוא נכנס לאולם."

אטיק הרגיש את ההתרגשות הולכת וגואה בחזהו.

"אני לא חושבת שהוא מרוצה במיוחד, " הוסיפה לין בדאגה.

פאניקה. "למה? ממה הוא יכול להיות לא מרוצה? עבדנו על זה כל כך קשה. קיבלנו תוצאות נהדרות בכל הבדיקות. מה עוד הוא רוצה? מה עוד יכולנו...?"

"אתה מכיר אותו, אטיק. זאת השריטה שלו. הוא תמיד מצפה ליותר. הוא לא מרוצה שהרכבת צוות קטן כל כך. הוא חושב שהיית צריך להעסיק יותר עובדים ושזו הסיבה שהפרויקט לא התקדם יותר."

הוא יכול היה להביע את מחאתו באוזני לין, אבל מה הטעם בכך? אילו שאו היה אדם הגיוני, אטיק היה יכול להצביע בפניו על כל הדברים המדהימים שצוות טאצ'פוינט עשה בששת החודשים האחרונים בלבד. אבל הוא ידע ששאו לא ירצה לשמוע על כך.

"כמה גרוע זה יהיה?" אטיק שאל בחוסר רצון.

"כמו תמיד אצל שאו. הגיוני שלו מתבטא במחמאות מסויגות. הוא דיפלומט מקצועי. אני מצטערת, אטיק. אני בטוחה שציפית ליותר, ואלוהים יודע שבאמת מגיע לך יותר."

השקופית שאטיק חיכה לה, "טאצ'פוינט: להבין את המשתמשים שלנו", הופיעה על המסך. אטיק פתח ואמר: "פרויקט טאצ'פוינט, בניהולו של אטיק, מייצג את כל מה שהופך את אובטו לחברה מדהימה ויוצאת דופן. חטיבת כריית המידע עובדת מזה שנתיים על תשתית שמטרתה לרתום את כוחם של עשרות אלפי שרתים כדי לאתר דפוסי פעילות. הם מנסים לחפש דפוסים חוזרים בקניות, במנועי חיפוש, במיילים ובחדרי צ'אט. על פי ההערכות שבידנו, הניסויים המוקדמים שנעשו עד היום מול כמה מהמפרסמים המובילים שלנו הניבו ברבעון האחרון הכנסות בגובה של כשישים וחמישה מיליון דולר, וזה עוד לפני שהפרויקט הושק במלואו. כל אחד מכם צריך ללמוד יותר על הפרויקט הזה. אנחנו מתכוונים לשלב אותו בכל המוצרים שלנו. ולחשוב שכל הפיתוח הזה נעשה בידי אחד עשר איש. קיווינו שכיום, הצוות כבר ימנה ארבעים איש. תארו לעצמכם מה עוד הם היו יכולים להשיג. אבל בואו נחזיק להם אצבעות. נקווה שהפוטנציאל הזה יתממש ברבעון הבא. אטיק וצוות טאצ'פוינט עשו עבודה יוצאת מן הכלל ומגיעות להם מחיאות כפיים. אתם

עומדים לדעת על המשתמשים שלכם יותר ממה שידעתם עליהם אי פעם בעבר.”

מחייאות כפיים סוערות הדהדו ברחבי האולם. לא היו אלו מחייאות כפיים מנומסות ומסויגות של עובדים אדישים. רחוק מזה. הישגים הנדסיים ומדעיים התקבלו תמיד בברכה באובטו, וכאשר נלוו אליהם גם רווחים כספיים גדולים, ההתלהבות היתה רבה אף יותר. אטיק סבר ששאר אנשי הצוות שלו בוודאי מאושרים מהתגובה הנלהבת – הן של שאו והן של הקהל. העובדים שיצאו מהאולם אמנם הרעיפו עליהם שבחים, אך לין וסגני הנשיא האחרים שהיו מיומנים יותר בזיהוי הניסוחים הפסיביים-אגרסיביים של שאו, ליוו את המחמאות בדברי נחמה. “אתם עושים עבודה נהדרת. אל תדאג בגלל מה ששאו אמר, הם הרגיעו את אטיק. האמת היא שאטיק לא היה מודאג. זו לא היתה הפעם הראשונה שהציפיות שלו מתבררות כגבוהות מדי, ומבחינה סטטיסטית, סביר להניח שזו גם לא תהיה הפעם האחרונה.

רוצה להמשיך לקרוא?

ניתן לרכוש את הספר דרך הקטלוג שלנו

<http://www.achlama-publishing.co.il/?p=596>

או בחנויות הספרים המובחרות

לפרטים ולרכישת מהדורה דיגיטלית:
liat@achlama-publishing.co.il

